

GRUP CLARIS

La crisi del PSC i Barcelona

Jordí Martí

Organitza:

Associació d'Amics UAB

Col·laboren:

Jordi Martí

Jordi Martí és llicenciat en Ciències de l'Educació. Va ser escollit Regidor de l'Ajuntament de Barcelona a les darreres eleccions municipals pel Partits dels Socialistes de Catalunya. Ha sigut, al darrer mandat, delegat de Cultura.

La seva activitat professional s'ha desenvolupat en els àmbits de la cultura, la

gestió pública i la docència. Des del 1996 ha mantingut una estreta vinculació amb l'àrea de Cultura de l'Ajuntament, on va desenvolupar el primer Pla Estratègic i va contribuir a la consolidació de l'Institut de Cultura de Barcelona.

Del seu pas per la gestió cultural, cal destacar el Pla Estratègic de Cultura, l'impuls del Pla de Biblioteques i la posada en marxa de la xarxa de Fàbriques de Creació. També ha ocupat els càrrecs de subdirector del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

Ha sigut docent com a expert en polítiques i gestió cultural en màsters i postgraus en universitat catalanes i espanyoles. Va ser cap de departament de promoció i gestió cultural de l'Escola Superior de Música de Catalunya.

En l'àmbit internacional va coordinar el grup d'experts que va redactar l'Agenda 21 de la cultura i ha participat en nombrosos seminaris i congressos internacionals, especialment a Sud Amèrica.

Aquesta ponència va tenir lloc el dia 7 de febrer del 2013 a l'hotel Claris de Barcelona. Forma part dels sopars-tertúlies que l'Associació d'Amics UAB i la Fundació Catalunya-Europa organitzen mensualment per a les persones pertanyents al Grup Claris.

La crisi del PSC i Barcelona

El debat polític a Catalunya gira al voltant d'una sèrie de temes. És indiscutible que les relacions Catalunya- Espanya estan en el seu punt de màxima ebullició i sembla que la solució a qualsevol dels problemes que tenim avui, sobretot els que tenen que veure amb la xacra que en aquest moment ens està travessant: la crisi econòmica, que ha esdevingut una crisi social, fins i tot una crisi política, de les institucions, només la trobem o només la sabem trobar en un projecte, una bandera que entusiasma o que genera expectatives de futur al voltant d'aquest encaix o desencaixament entre Catalunya i Espanya.

La primera cosa que us voldria dir i que no em canso de repetir és que probablement en el debat hi ha un element que ha estat sempre, ha sigut permanent en aquests més de 30 anys de democràcia, i fins i tot si agaféssim la història del nostre país des de mitjans del S XIX o abans, però en el moment que s'aprova el Pla Sardà i la ciutat passa a ser la gran metròpoli que després anirà esdevenint, el paper de Barcelona i el paper de les ciu-

tats en general, però en particular la de Barcelona, ha estat transcendental en l'evolució del país. Ho ha estat des del punt de vista històric, indiscutiblement, però sobretot també el debat al voltant del futur de la ciutat ha anat gairebé de manera paral·lela al debat del futur de Catalunya. I això ho trobem en molts moments.

En canvi ara dona la sensació que Barcelona ha passat a un segon nivell, a un registre inferior en el que simplement és una entitat subsidiària d'un projecte més ampli, que òbviament és importantíssim i que és futur del seu conjunt. He fet servir sovint una frase que em va dir l'Anton Costas: 'Desenganya't, no hi ha cap país que funcioni si les seves ciutats no funcionen'. I això és cada cop més així, cada vegada des del punt de vista econòmic les ciutats han esdevingut el motor de l'activitat econòmica de qualsevol país i la potència de les ciutats en molts països fa que els país en el seu conjunt funcioni. Probablement aquesta frase la podríem estendre a més dimensions, no només a nivell econòmic, que és indiscutible, a

Catalunya això encara és més veritat que en d'altres indrets, però també podríem ampliar-ho a l'esfera social i a l'esfera cultural. Si Catalunya avui és el que és es deu en bona mesura, des de la perspectiva cultural, al fet que ha tingut aquest gran condensador, aquest gran catalitzador d'energia cultural que ha permès fins i tot el grau de salut que té avui la llengua catalana, el grau de projecció internacional, que en bona mesura està associat a la potència d'una capital situada en el primer nivell de les grans ciutats internacionals.

I, per tant, el que passi amb Barcelona és probablement un dels elements centrals del que pugui passar al futur del conjunt del nostre país. Sens dubte hi ha poques realitats al món de proporcions similars de les que tenim a casa nostra. Quan parlo de Barcelona, un parèntesi, pràcticament diré la Barcelona metropolitana, però és que pràcticament sempre que parlo de Barcelona em refereixo a la ciutat real, a la ciutat de veritat que és la ciutat que com a mínim té dues dimensions, la dimensió del contínuum urbà que té 3.5 milions d'habitants, 36 municipis la conformem i que és una trama urbana. El director del Museu d'Història de Barcelona l'anomena en una versió més plana: la Barcelona del Metro. Jo hi afegeixo amb la Línia 9 del metro acabada, perquè encara hi ha molts llocs que sense la línia 9 no podem dir la Barcelona del metro. Però en el moment que tinguem les con-

nexions senceres previstes és una ciutat que està a peu de metro, hi ha ciutat per molt que els governs diguin o provenguin d'una història diferent.

Però, a més a més, té un altre dimensió, que és la de la regió metropolitana, que aquí ja no hi ha contínuum urbà i que és la gran, la Barcelona dels 4,2 o 4,3 milions d'habitants. Si la miréssim des del satèl·lit, només amb la brillantor que genera la seva il·luminació, ja veuríem que es tracta d'una única unitat, tant en termes econòmics, com en termes socials o culturals. Ja hi ha molta gent que les funcions que feia en un únic municipi, portar les criatures a l'escola, treballar, estudiar, lleure, anar al cinema, les fa entre municipis que estan en aquesta gran regió metropolitana de la ciutat. Per tant, quan em refereixo a Barcelona cada vegada més ho faré en un sentit ampli, en un sentit de la gran ciutat.

Us deia que hi ha poc països al món on la proporció entre aquesta gran ciutat i el conjunt del país sigui tant gairebé equivalent. Pràcticament podríem dir que més del 50% dels catalans viuen a Barcelona. Això passa a pocs llocs. Normalment la distribució urbana, fins i tot en d'altres comunitats de l'estat espanyol, que tenen una estructura de país, nacional, com pugui ser el país basc, la distribució urbana és una distribució més equilibrada i ja tenen la ciutat que és el motor econòmic, la capital política i fins i tot la capital cul-

tural. A Barcelona tot això es concentra en una única unitat. Això ha provocat que Barcelona, precisament per aquestes dimensions, hagi estat una ciutat feta a si mateixa, que el seu pes, la seva força no li prové del que li hagi atorgat un país, un estat, un continent o una nació, sinó de la seva pròpia energia. Els grans projectes que han transformat Barcelona, que l'han fet gran com avui la tenim, són projectes la majoria d'ells inventats en la mateixa ciutat. Inventats, generats, construïts i fins i tot a vegades pagats per la pròpia ciutat.

Posava l'exemple de l'Eixample, que podria ser el primer, i després podríem continuar amb les Exposicions Universals, els Jocs Olímpics per descomptat, amb la ciutat del coneixement, les dèries d'en Pasqual Maragall amb la tercera pista de l'aeroport, les grans infraestructures han estat impulsades, defensades i gairebé amb la sensació que el seu principal fre ja no eren poders molts llunyans, sinó el propi país. Sempre poso com a exemple una cosa que em sembla molt metafòrica, que és la plaça de Sant Jaume. A la plaça Sant Jaume, l'edifici del poder local, amb una llarguíssima història que ve des del Consell de Cent, es mira de fit a fit el govern del català i si un arriba de fora i veu els dos palaus, costa distingir quin està per damunt l'altre. I penseu que aquesta façana que tenim a la plaça de Sant Jaume de l'Ajuntament va ser una decisió del propi consistori municipal. Quan es cons-

trueix la plaça, la ciutat decideix col·locar la façana del carrer Ciutat, una façana antiga i fer-la de les mateixes dimensions i proporcions que, a més a més, resolvia el tancament de la plaça d'una manera específica, i es fa també amb la intenció de situar aquest poder local pràcticament al mateix lloc.

Fins i tot, ara que parlem de tantes estructures d'Estat, molta gent ha definit Barcelona com a ciutat estat, que no ho ha estat mai, però tenia la força, la potència i semblava, i en certa manera ha estat així, que l'energia li provenia d'ella mateixa. A quantes grans capitals europees el que veiem és la translació del gran estat, del gran imperi que construïa la ciutat com l'aparador d'un país molt més gros – París, Londres, fins i tot Berlín -. En canvi, Barcelona no ha tingut aquesta gran característica. Ha estat una ciutat que s'ha construït a si mateixa. Per tant, posar al debat el futur de Barcelona, és posar al debat el futur de Catalunya o una de les peces del seu motor principal. Si Barcelona no tira, difícilment tirarà Catalunya.

La pregunta i la qüestió que em faig com a president del Grup Municipal socialista, la obsessió que em persegueix, i que en molts actes i sopars com aquests ens plantejem és: quin ha de ser el projecte d'avui per Barcelona? Perquè tenim i jo tinc el convenciment que el projecte que es va inventar el 1979 amb la represa

dels ajuntaments democràtics, i que sens dubte té elements criticables com qual-sevol procés de transformació, però que sens dubte ha estat una història d'èxit, tinc la sensació i això és compartit per molts barcelonins, aquest és un projecte que s'ha anat esgotant. Era una gran transformació basada en la transformació urbana de la ciutat, amb la idea de convertir una ciutat que era grisa, que havia quedat aclaparada sota el franquisme amb l'arribada d'una immigració que havia generat unes perifèries urbanes dures des del punt de vista social. Calia un projecte de transformació urbana que permetés fer de locomotora, una transformació econòmica d'una economia industrial cap a una economia de serveis. Finalment cap a uns serveis més avançats. Dels sectors claus de l'economia barcelonina actualment, fa 25 anys abans no ho eren tant, del turisme al capdavant però de tota l'economia, la nova economia vinculada al coneixement a la recerca, se'n parlava molt poc. Potser, ens vam descuidar massa que la indústria era important i durant molts anys vam pensar que era del passat i que les zones franques eren com vells records d'una Barcelona passada, avui ens n'adonem que la diversificació en l'àmbit econòmic és fonamental i la indústria també es important.

El projecte, on els Jocs Olímpics van ser el principal catalitzador, dóna signes d'un cert esgotament. Probablement, fins i

tot, aquest sigui un dels motius de la derrota del Partit Socialista de Catalunya (PSC) l'any 2011. Ningú ens qüestionava una gestió impecable des del punt de vista econòmic. Avui és l'Administració de l'estat espanyol que té els comptes més sanejats. I els projectes es feien, durant l'últim mandat es van invertir més de 3.500 milions d'euros. El mandat on s'havien invertit més diners.

Què està passant en una ciutat que continua sent potent, que continua sent capital exportadora a nivell espanyol, que creix en turisme, econòmicament, que integra la nova immigració d'una manera bastant solvent des del punt de vista social, que és una ciutat que aguanta amb cohesió? Hi ha gent que ve de fora enlluernada pel projecte de Barcelona i es pregunta el per què. La meua explicació més general, tots tenim errors, jo tinc la Diagonal al cap, hi ha errors que ens van fer mal segur, però segurament va ser la voluntat i capacitat d'aquesta idea que els barcelonins necessiten que el seu Ajuntament encapçali transformacions i projectes sabedors de que l'èxit de la ciutat, de la capacitat de donar resposta als reptes d'avui, és la millor contribució que pot fer la ciutat al conjunt del país.

En aquesta obsessió, he anat dibuixant un projecte de cinc potes. No aprofundiré en totes per manca de temps. M'amoïna especialment un dels cinc projectes. La pri-

mera és que la geografia del projecte ha de ser metropolitana, des del punt de vista urbanístic, de l'estratègia econòmica, del transport, fins i tot a nivell cultural. Jo, que aquests anys he estat al capdavant de la Virreina, i que a més, hi he treballat molts anys més, deia que si haguéssim de fer un nou pla de cultura, qui el dissenyés hauria de pensar en les noves àrees de centralitat cultural que situem a la ciutat i en el municipi se'ns han acabat. Les noves àrees de centralitat jo les situo a l'eix Besós i les Tres Xemeneies, les situo al Parc Agrari del Llobregat i a la Ricarda, al nou Eixample del Prat del Llobregat, la situo al Tecla Sala de l'Hospitalet, que hauria de ser una polaritat cultural que avui no és. I des d'aquesta perspectiva, s'han d'abordar els projectes de geografia metropolitana de futur.

La segona és la cultura i l'educació, element central que té dues cares. Avui a les societats contemporànies i a les ciutats europees l'aposta perquè Barcelona segueixi sent envejable i que brilli amb llum pròpia, des del meu punt de vista, és el reforç cultural, incloent la recerca, la ciència, l'I+D, la innovació, a l'activitat econòmica associada a tots aquests sectors, la capacitat de generar coneixement en tots els termes més amplis i això té un envers, que és el seu envers social. Aquí té una aposta per l'educació i aquí haurien de recuperar una vella tradició republicana de Barcelona que va ser un dels

farts de la renovació pedagògica del s. XX i que, lamentablement, hem perdut. Avui, el sistema educatiu a Catalunya està patint més els efectes de la crisi i, a més a més, està condemnant d'una manera més clara que la desigualtat se'ns enquisti per generacions futures. A la nostra ciutat, us asseguro que una de les coses que estic fent és passejar per moltes escoles i fa posar la pell de gallina veure quina és la realitat de l'escola pública de la nostra ciutat. Per tant, la segona és la cultura i l'educació.

El tercer és el projecte social que després en parlaré. Però voldria afegir encara un parell d'elements més només esmentats. Un és els joves. Avui Barcelona està perdent pels dos extrems en els joves, un perquè tenim un sector molt important dels joves que en el boom immobiliari van deixar els estudis abans d'hora. Tenim la taxa d'abandó escolar més alta de la Unió Europea (UE), equiparable a Grècia. Per tant, això fa que hi hagi un sector dels nostres joves en una situació molt precària des del punt de vista formatiu i amb moltes dificultats per trobar sortides professionals i engegar projectes vitals a Barcelona.

D'altra banda, hi ha un altre sector híper format que parla més de tres llengües, que col·lecciona màsters i postgraus, i que la única oferta que els donem és marxar fora de la nostra ciutat perquè Barcelona ha acabat amb les oportuni-

tats d'aquest sector. Una ciutat com Barcelona, que ha de brillar en el terreny de la innovació urbana i de la ciutats més avançades, que castiga a les seva joventut, és una ciutat sense futur i sense capacitat de tenir projectes. L'atur juvenil està en el 50%. És a dir, de cada dos joves, n'hi ha un d'aturat i el que encara és més greu, la taxa d'emancipació, és a dir, l'edat en que els joves se'n van de casa, estem als nivells dels països menys avançats de la UE. Cada vegada s'està estenent més, i en la taula hi ha molts economistes que em contradiran, però comencen a haver-hi estudis que diuen que la taxa d'emancipació juvenil és un indicador de competitivitat econòmica d'una ciutat i d'un determinat territori perquè és el moment que les societats aprofiten, no només el talent i els joves formats, sinó l'energia d'aquesta edat en la qual et menges el món per aconseguir el teu lloc en el teu país.

Per tant, si perdem aquesta força, tancada per les possibilitats de la ciutat, això ens cau. Després hi ha una altra qüestió a la qual faré una referència puntual, el cinquè tema, que és la regeneració democràtica. Hi ha una distància més llarga cada cop entre la ciutadania i política institucional, fruit de molts factors i, evidentment, el càncer de la corrupció és el que acabava d'entorpir aquesta connexió. Però jo sempre dic una cosa: la democràcia es va inventar a les ciutats. És el

lloc, l'espai on necessàriament al conviure més junts era necessari un sistema de govern que permetés la condició de ciutadà, i per tant, de membre d'una comunitat lliure amb drets i deures. El sistema que es va triar, va ser la democràcia.

Segurament la democràcia necessita reinventar-se a la ciutat. I ara que es parla de la reforma dels governs locals, on la nova llei del PP està impulsant la restricció, tirar enrere, convertir el govern local en administració i no en govern. Hi ha la concepció de dir: "Escolti, com és el sector públic més petit, el que hem de fer és treure-li el màxim de competències i que tot els hi vingui de dalt". Una concepció que estava tant de moda, que era el principi de subsidiarietat, que cap govern no faci res que un govern inferior pugui fer. Només allò que un govern inferior no pot fer, ho ha de fer el govern superior, per tant, res que un ajuntament pugui fer ho ha de fer la Generalitat. Res que la Generalitat pugui fer, ho ha de fer l'Estat. En aquest moment estem en un procés d'involució quan probablement la solució és enfortir els governs locals.

L'únic govern local amb possibilitat de ser enfortit en una metròpoli com Barcelona, i això està passant a tot el món, són els governs metropolitans. És a dir, el problema és que els governs municipals han quedat desplaçats del centre de les decisions importants i probablement una reforma del

governos locals passa per enfortir aquesta instància de governos metropolitans, més que aquests governos de municipis, de la mateixa manera que ens toca també enfortir la democràcia més petita, que és la de barri i de districte. Una de les coses que he dit varies vegades, però no hi serem a temps abans del 2015, és que els regidors de districte també fossin triats directament. I probablement aquí seria més fàcil la llista oberta, inventar un sistema democràtic que fos una mica diferent del tradicional o que combinés amb l'estructura de partits. Per tant, la participació i la regeneració democràtica és també una assignatura pendent.

Metròpoli, cultura i educació, joves i regeneració democràtica serien els cinc punts. Hem de trobar una idea que ho relligui tot i que sigui capaç no només de ser explicada en una taula on ens veiem les cares tots sinó de traspasar-ho a la ciutadania de manera més general i a aquells ciutadans que escolten la política des de la distància. Això encara és massa complexe. I molta gent em diu que estem fent un discurs massa endreçat, massa professoral. Segurament és una de les pegues, però també va amb la bèstia. Jo fa molt poc temps que em dedico a aquest noble ofici de la política, perquè havia treballat molts anys a l'Ajuntament, però des de una vessant professional encara que tingués càrrecs de responsabilitat pública i política. Jo mai havia estat

regidor ni havia estat en un plenari municipal, no havia participat mai de la dialèctica i del debat en una seu de debat polític, i per tant, al meu discurs encara li falta una bullida perquè pugui ser traduïble a proposta política per la ciutadania.

Des del punt de vista a mig-curt termini, en aquest moment, el projecte que passa per davant de tots els altres és l'element social. Avui els indicadors freds són esfreïdors. La realitat calenta que trepitgem cada dia als barris de la ciutat posen la pell de gallina. Atur juvenil al 50%. Estem vora el 19% d'atur de la ciutat. Ens estem acostant cada cop més a la mitjana catalana. En atur juvenil ja l'hem agafat i ens acostem a l'espanyola. En atur general no, però el creixement és exponencial. I per tant, la preocupació no és tant que en aquests moments estiguem al 19%, sinó que en poc temps hem crescut tres punts i si això no s'atura, el límit comença a ser greu.

A més a més, darrere d'això hi ha indicadors més difícils de mesurar, però que són greus. Un és que comencen a aparèixer fenòmens extrems de pobresa. Alguns estudis, que potser s'han d'agafar amb pinces, comencen a dir que el 30% de la població catalana està vorejant els límits de la pobresa i que comencem a tenir fenòmens a la ciutat, com els assentaments urbans, que els palpes i els veus, un eufemisme per a dir barraques. El que hi ha al carrer de Puigcerdà del Poble Nou

no es pot definir d'altra forma que barraquisme, si voleu barraquisme del segle XXI, diferent del Somorrostro i del Camp de la Bota, però amb les mateixes pèssimes condicions de vida que aleshores i amb uns fenòmens associats segurament molt paral·lels.

Això que semblava un altre tema que colpeix més, el tema de la gana o de la manca dels elements bàsics. Ahir estàvem a una escola a Nou Barris, l'escola Antaviana, que té molta fama educativa i van famílies de l'entorn de Nou Barris. I t'expliquen que hi ha criatures que no només no es queden a dinar perquè no tenen diners, sinó que no poden pagar l'euro, tenen beca però no poden acceptar-la perquè no poden pagar el diferencial entre la beca i el cost del menjador. Ens parlen d'una criatura de 10 anys que se'n duu a dos germans a dinar a casa i ves a saber què dinen. T'expliquen els mestres d'una manera planera i sense dramatismes que hi ha nois que comencen a notar que tenen problemes d'atenció i dificultats per seguir les classes per fenòmens associats a problemes nutritius, a problemes de la mínima estabilitat que una criatura necessita; no a entorns extremadament pobres, sinó en zones on l'aparença és de ciutat que funciona. I això s'està estenent d'una manera més àmplia.

La diferència entre el barri més ric de Barcelona, que era Tres Torres i el barri més

pobre, que era Can Paguera de Nou Barris, era de quatre vegades el 2009. La mitjana de la renda era de quatre. En dos anys ha passat a sis vegades. I ha augmentat perquè els de Can Paguera han perdut. També el rics són una mica més rics, però les proporcions es disparen perquè amb la crisi les classes populars s'han ensostrat. Una altra dada que és important és l'empobriment generalitzat de les classes mitjanes, que és una pobresa invisible, que és una caiguda d'ingressos invisible, perquè la gent manté l'habitatge, etc... no hi ha la visió més dura ni dels desnonaments, ni de tots aquests fenòmens més extrems; però en canvi; ha anat minuant l'estructura de la ciutat. I això t'ho expliquen a Sàrria, Gràcia, Sants, on cada cop més hi ha aquest 20% d'atur que no diferencia barris.

En aquest moment, Barcelona que té les finances sanejades i que té diners i capacitat d'inversió, crec que ha d'invertir en els termes bàsics que havíem emprat la socialdemocràcia que era creixement, facilitar el creixement econòmic perquè sabem que un estar del benestar que funciona, redistribueix aquesta riquesa a través de les prestacions de l'estat del benestar. Avui estem davant d'uns fenòmens que són nous i que si mirem la ciutat en termes econòmics, continuen havent indicadors positius – creixement del turisme, exportacions, activitat de l'aeroport, logística – continuen havent

elements que despunten, però la traducció en termes socials fa que estem igual que si estiguéssim pitjor en termes econòmics. Passa alguna cosa amb aquest capitalisme avançat, la riquesa es distribueix malament. I l'estat clàssic i les polítiques clàssiques de benestar social no acaben de fer una redistribució relativa d'aquesta riquesa.

Hi ha una dada que m'amoïna. La desigualtat a Barcelona creix des de l'any 2000. La crisi ho ha agreujat. La distància entre rics i pobres s'ha anat incrementant. En clau local, ens dóna la sensació que avui el que Barcelona ha de prioritzar, sense oblidar estratègies complementàries en termes econòmics, és combatre la desigualtat i l'atur, ja que és la millor aposta pel futur. Si aconseguim pal·liar de manera significativa aquest efecte social de la crisi que estem patint, probablement serà la millor contribució que pot fer l'Ajuntament per contribuir al mateix relleu econòmic. Cada cop és més necessari pensar en aquests termes inversos. La locomotora que hem de col·locar en el projecte de ciutat d'avui no és tant el desenvolupament econòmic, encara que no tingui a veure amb l'Ajuntament, que corri el crèdit, que la prima de risc baixi, que Europa tracti bé Espanya, Espanya tracti bé Catalunya, Catalunya tracti bé Barcelona, etc... Hi ha una sèrie d'elements que no depenen de la capacitat de govern de Barcelona. El que sí que pot fer el govern

és intentar pal·liar d'una manera efectiva, i això és el que hem intentat fer aquests mesos proposant al govern, i respondre a la urgència social.

Els explicaré ràpidament, vam col·locar 10 projectes estratègics al Pla d'Actuació Municipal (PAM) que anaven en aquesta direcció, però quan ens han presentat el pressupost, seguia clarament les polítiques d'austeritat màxima. Només una dada: el pressupost municipal pot créixer en els 3 propers anys 400 milions d'euros. 400 milions en 3 anys és un 5%. Que a dia d'avui, algú digui que es pot incrementar el pressupost d'una institució en un 5% pot ser titllat de boig, però és que és possible perquè Barcelona està 15 punts per sota de l'endeutament màxim marcat per llei. La mitjana espanyola d'endeutament als municipis està al doble de l'endeutament permès per llei. Madrid ciutat acumula el 50% de tot l'endeutament dels municipis espanyols. Barcelona és la única ciutat que no s'ha hagut d'acollir a cap de les mesures d'urgència que ha fet el govern per pagar factures. Sé que avui, en la doctrina Merkeliana, dir de fer créixer el deute sembla un pecat capital, però és diferent fer créixer el deute quan tens una necessitat i ets solvent, com qualsevol empresa, i tens la fortalesa per poderlos tornar.

És per això que ara toca que l'Ajuntament faci el do de pit. Per fer què amb aquests

400 milions d'euros? Projecte educatiu, pal·liar les retallades, un pla de barris per incidir en els 25 barris amb més desigualtat social (com per continuar posant ascensors). Hi ha gent que no surt d'un 6è pis a ciutat meridiana perquè no pot fer-ho. Potser és més importants avui que activen l'economia, que posar quatre milions a la Fórmula 1 de Montmeló o fer la marina del Port Vell. Un pla d'habitatge que es correspongui amb la realitat actual. Avui el problema és la feina. El problema de l'habitatge és un altre i els projectes socials que s'estan fent ja són d'un altre ordre. Activar polítiques actives d'ocupació. En el moment que Barcelona arriba al 19% d'atur, el govern es carrega totes les polítiques actives d'ocupació que feia Barcelona Activa, pel motiu que aquestes polítiques estaven finançades pel SOC, cofinançat també amb diners europeus. Els diners europeus hi són, però com que la Generalitat no té el 50% que ha de posar, s'acaben els europeus. L'excusa de l'Ajuntament és que no ho fan perquè no arriba el finançament. La prioritat avui és anar a buscar aquests diners europeus com es feia antigament, ja que Barcelona Activa va ser dels primers en aconseguir finançament europeu per ocupació.

Hem proposat un pla de xoc per l'atur juvenil. Vam proposar un pla de recerca, desenvolupament i innovació, perquè la caiguda de la recerca a nivell espanyol és molt alta. Una de les coses que em

va sorprendre és com que la recerca estava centralitzada. Els grans fons continuen depenent de Madrid. El motiu és que Catalunya i Barcelona s'emporten al voltant del 40% del fons de recerca de tota Espanya. Per població ens toca molt menys, així que hem estat nosaltres que hem demanat el no traspassament. La ciutat de Barcelona, tota la seva inversió ha sigut en pedra. No ha estat mai en coneixement. Si aquest és un dels elements centrals per guanyar en competitivitat econòmica, per millorar la nostra capacitat d'exportar de les nostres empreses, posem menys pedra i proposem el 10% de la inversió en recerca, cosa que no s'ha fet.

Un últim punt són les inversions productives en referència al comerç. No fem grans transformacions. Què pot ser una inversió productiva en termes locals? La inversió que garanteixi que el comerç seguirà funcionant. Entre d'altres coses, el comerç genera activitat econòmica i genera ocupació. Un dels elements més salvatges que tenim són l'alt nombre de persianes tancades i la rotació permanent que té el comerç fins arribar a l'extrem de la notícia d'una llibreria com és la Catalònia substituïda per un Mc Donalds. Per què no busquem uns quants eixos – Pere IV, el Paral·lel, Passeig de Gràcia, les Rambles, la Diagonal -, que són centrals, perquè funcioni l'activitat urbana i comercial i fer només petites intervencions de xapa i pintura? Fer intervencions que perme-

tessin que alhora estiguin vinculades als barris, com per exemple el gran eix de les cobertures de les vies de Sants.

En matèria de pressupost hi ha un problema que ens preocupa molt i és que la ciutat està pagant, està fent de banc de la Generalitat. I això no pot ser. En tres mesos havíem crescut 60 milions. Ara tenim la dels últims 6 mesos, més de 110 milions d'euros de deute de la Generalitat a l'Ajuntament de Barcelona. Al revés podria ser, ja que la Generalitat podria salvar l'Ajuntament. El pressupost brut de la Generalitat és 14 vegades el pressupost municipal. Però el que acabarà passant és que el drenatge de recursos acabarà contaminant i liquidant la solvència de l'Ajuntament de Barcelona. Per tant, una de les coses que demanàvem és que per poder fer tot això, a part de fer créixer el pressupost, havíem d'aturar el drenatge de recursos cap a la Generalitat, que a més a més, no és contractual. L'Ajuntament paga allò que la Generalitat no té. En definitiva, la sensació que tenim del Govern és que hi ha poc projecte, hi ha molta subordinació en el govern de Catalunya, hi ha molt regne de taifes entre les diverses àrees. No hi ha una visió de conjunt i han resolt la urgència social amb una posició que s'acosta més a la caritat que al projecte social de ciutat. L'alcalde no para de dir que han fet créixer la despesa social, que han incrementat les beques menjador, que han incrementat els recursos socials, però has

de tenir una doble banda, has d'ajudar i pal·liar situacions d'extrema pobresa i garantir també un projecte que vagi integrant i recuperant.

La iniciativa que vaig plantejar l'altre dia i que avui a més, el PSC de Barcelona acabava d'explicar els debats, convencions que hi haurà abans de les primàries. Crec que una cosa que li cal al PSC és obrir al màxim i aconseguir reconnectar amb molts sectors que darrerament ens han girat l'esquena, no ens han vist com una força que pogués dipositar la confiança de molts ciutadans que en altres moments havien confiat en nosaltres i en particular a la ciutat de Barcelona. Vaig llençar la iniciativa de 'Moviment Barcelona', que vol ser una plataforma amb gent de dins i de fora. Un espai porós per reconnectar amb els ciutadans, implicar els moviments socials i associatius i, fins i tot, per establir un espai de diàleg i de debat amb la resta de forces polítiques d'esquerra, perquè a mi em sembla l'alternativa real que haurem d'acabar construït de cara al 2015, d'una manera o d'un altre haurem d'enviar el missatge que aquest és un projecte que depassa un partit polític i que busca un projecte que torni a recuperar aquesta ànima que Barcelona necessita i que Catalunya necessita que Barcelona tingui. Probablement els més capaços de tornar a insuflar aquesta energia puguem ser les forces d'esquerra a Barcelona que durant 30 anys vam gestionar amb un projecte

adaptat als temps i renovat pels reptes contemporanis, però recuperant el millor de la nostra trajectòria.

Un punt que no he tractat, és la qüestió internacional, és importantíssima però potser n'hem tingut una mica massa. És a dir, hi ha la sensació que l'èxit de Barcelona internacional no s'adequa o els ciutadans tenen la percepció que es distancia de la seva qualitat de vida i del seu gaudi de la ciutat. És com si s'hagués dissociat l'èxit de Barcelona que continua sent potent i com a marca funciona des de tots els punts de vista internacionalment parlant i en canvi el ciutadà té la sensació que això no va amb ell, que una cosa és la ciutat de la qual no en forma part i triomfa al món i que allà on va genera somriure però que ell en treu poca cosa. Tendeixo a pensar que des del punt de vista de la proposta política és tornar al projecte de ciutat dels '80. Hem de fer una ciutat per viure i pels barcelonins. Que evidentment aquesta ciutat exigeix que sigui competitiva econòmicament, que tingui bones connexions internacionals però en bona mesura ja ho té.

Després podem inventar sistemes per aprofitar millor o no les connexions que d'això no n'hem sabut mai gaire. Hem perdut ocasions, perquè no hem estat capaços de canalitzar qualsevol demanda que hi havia. Des del punt de vista polític i de la proposta dels barcelonins

aquesta ha de ser una reapropiació dels barcelonins de la seva ciutat perquè hi ha una certa sensació de despersonalització envers la ciutat. Una de les coses que és més lamentable de l'eix Espanya-Catalunya és que la sensació que dóna és que Barcelona només serà capital de Catalunya. Barcelona serà sens dubte la capital de Catalunya, però sempre ha estat molt més. Ha estat capital de la mediterrània, més enllà de les crisis de la Unió per la Mediterrània. Ha estat capital d'una Euroregió europea que en aquests moments la descriuen tots els economistes, ha estat cocapital de l'estat espanyol i encara que Catalunya algun dia fos independent, Barcelona no hauria de perdre la seva vocació de cocapital de la Península Ibèrica. No només des del punt de vista de mercat, sinó des del punt de vista cultural.

Barcelona ha obert a Espanya la porta a Llatinoamèrica. Aquesta vocació que Barcelona és la capital d'un país, és la capital d'una cultura, però la manera de servir-la és no fent-la subsidiària del país, sinó tenint vida pròpia. Hi ha vegades que hi ha nacionalistes que es lamenten que hagi triomfat la marca Barcelona en comptes de Catalunya. Es pensen que sense Barcelona hagués triomfat Catalunya? Ha triomfat Barcelona perquè és una potència urbana de mides inqüestionables. Barcelona ha de tenir vocació, que és diferent de la política internacional de mar-

ca. I si perdem això, en el debat nacional, aquí sí que hem begut oli.

En termes econòmics és evident que hi ha hagut una terciarització indiscutible tot i que s'ha mantingut una activitat industrial que masses vegades l'hem despreciat com les restes d'un passat. Jo crec que anem cap a un procés on haurèm de combinar molts sectors: serveis, amb el turisme de plaer i de negocis que està al 50% de pernoctacions, uns i altres. I això ha portat activitat econòmica a la ciutat i que, a més, és una activitat que genera un tipus de centralitat que és manté i aguanta. I que és important perquè en aquest moment que la deslocalització és factible, en aquests àmbits és més difícil perquè el Parc Güell no ens el trauran, tampoc el clima, la ubicació geogràfica, una qualitat de vida atractives per congressos. I això té recorregut de creixement.

Quin és el problema si ens centrem en el nínxol d'aquesta activitat? Que és molt depredador de la condició urbana. És molt agressiu en termes urbans i ciutadans. Si en aquest moment estem al 15% del PIB, jo no crec que la capacitat de càrrega que pot sostenir la ciutat sigui massa més; a no ser que aconseguíssim estendre les polaritats d'atracció cultural, d'atenció turística. El que hem de fer perquè aquest sector pugui créixer és estendre'l. En aquests moments el sec-

tor serveis aguanta la ciutat i no l'hem de desmerèixer. Però també és important el tema logístic. Si al port, amb l'ampliació que s'ha fet, acaba funcionant i es confirmen les teories que defensen els portuaris és que l'eix de transport de mercaderies canviarà mirant en direcció a Àsia com a nova polaritat important i que, per tant, arribaran molts vaixells a través del Mediterrani, Barcelona pot convertir-se en un centre de distribució molt més important del que ja ho és ja.

Aquí hi ha un sector en el terreny dels serveis que pot donar lloc a que es resolgui la Zona Franca o parts d'aquesta que estan en desús i que de vegades ens hem imaginat que hi hauria la ciutat del l'audiovisual. Bé, en tenim tantes que potser el que ens cal és un lloc per emmagatzemar contenidors si realment podem ser competitius en un sector i acabem robant una quota de port important a Rotterdam i en els transports que navegaven per allà. Tots els temes de recerca no els hem de desmerèixer. Han començat a passar coses associades al congressos i als mòbils, comença a haver-hi activitat empresarial important en el que podem dir la nova economia. I aquí, des del meu punt de vista, és on hem de carregar aquest cistell dels ous públics. El sector turístic i vinculat als congressos anirà fent, perquè de ciutats europees com Barcelona n'hi ha unes quantes però són finites.

És aquí on ens hem de posar seriosos en el terreny de la nova economia i això està associat a la recerca i aquestes noves activitats econòmiques que generen patents, associades a la sostenibilitat, a la recerca, etc. I aquí és on és més difícil saber com es fa la reindustrialització. La única cosa que se m'ocorre és la dimensió metropolitana. L'estratègia de la reindustrialització passa per imaginar el mapa de la ciutat en termes de ciutat gran i on tota la zona del Llobregat i el fracassat, per sort, projecte Eurovegas ens ha de fer pensar quin projecte estratègic fem en aquella àrea, una de les més ben connectades d'Europa per tren, per mar i per avió. Per tant, una cosa és que no ens agradés a alguns que s'hi fes una ciutat de casinos i de prostitució; ara bé, com a mínim hem posat el focus en una zona que hauríem de pensar que hauria de poder generar més valor afegit que el que avui generen les carxofes del Prat, per bones que siguin.